

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 5-го Декабря — 1835 — Wilno. Wtorek. 5-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Ноября.
Придворныя Новости
25-го Ноября.

Вчера въ Воскресенье, Чрезвычайный Посоль и Полномочный Министръ Е. В. Короля Великобританскаго, Лордъ *Дургамъ*, представлялся Его Императорскому Высочеству Великому Князю МИХАИЛУ, а также Графъ *Вломъ* Чрезвычайный Посоль и Полномочный Министръ Короля Датскаго, Баронъ *Лицероде*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Короля Саксонскаго, и Князь *Бутера*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Короля Обихъ Сицилій. Послъ сего имѣлъ честь представляться Его Императорскому Высочеству Г. Артуръ *Кеннертъ*, находящійся при Великобританскомъ Посольствѣ. (J. d. S. P.)

— Высочайшею Грамотою 9-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Анны 1-й степени*, Начальникъ 5-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Шабельскій*.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ, (въ Царскомъ Селѣ) Ноября 3-го числа, Советникъ Курскаго Губернскаго Правленія, Коллежскій Ассессоръ Валерій *Скрипицынъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Каммергера Двора Его Императорскаго Величества.

— Высочайшимъ Приказомъ, 6-го Ноября, уволенъ отъ службы, по домашнимъ обстоятельствамъ, Шефъ Астраханскаго Кирасирскаго полка, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ Принцъ Эрнстъ *Виртембергскій*, согласно прошенію его, съ мундиромъ.

— Горный Начальникъ Луганскаго Литейнаго Завода, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковникъ *Ильинъ*, уволенъ отъ сей должности, по разстроенному его здоровью, съ зачисленіемъ его вообще по Корпусу впредь до особаго о немъ распоряженія; на место же его опредѣленъ Исправляющимъ должность Горнаго Начальника Луганскаго Литейнаго Завода, Инженеръ Маіоръ *Мевіусъ 2-й*. (P. И.)

— Въ Высочайшемъ Указѣ, даннымъ Правительствующему Сенату (въ Кіевѣ), Октябра 12-го числа, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, изображено: „Обращая вниманіе на настоящее положеніе возвращенныхъ отъ Польши губерній, Мы съ особеннымъ неудовольствіемъ удостоверились, что Дворянство сего края, большею частию, избѣгая службы въ войскахъ Нашихъ или по части гражданской, упорствуетъ въ праздности. Отъ сей причины, при выборахъ на мѣста внутренней по губерніямъ службы, большая часть должностей поручается Дворянствомъ, лицамъ или вовсе не бывшимъ, или весьма мало служившимъ въ дѣйствительной государственной службѣ. Такимъ образомъ преимущество, справедливо дарованное Великоросійскому Дворянству за вѣрное и благородное жертвованіе жизнию на службѣ отечества, обращается здѣсь единственно въ предлогъ къ пользованію преимуществомъ безъ всякихъ заслугъ, и для наполненія мѣстъ внутренней службы людьми, вовсе неопытными, неспособными и часто неблагонадежными. Дабы положить

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 26 Listopada.
NOWINY DWORU.
25go Listopada.

Wczora, w niedzielę, Hrabia *Durham* Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci Brytanii Wielkiej, był przyuymowany przez Jego CESARSKĄ WYSOKOŚĆ WIELKIEGO KSIĄŻĘCIA MICHAŁA, również Hrabia *Blome*, Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Duńskiego, Baron *Lützerode*, Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Saskiego i Książę *Butera*, Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Obojey Sycylii. Po tych przyjęciach, P. Arthur *Kennairt*, znajdujący się przy Poselstwie N. Króla Brytanii Wielkiej, miał honor być przedstawianym Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. (J. d. S. P.)

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata 9go Listopada, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *S. Anny 1go stopnia*, Naczelnik 5tey dywizyi lekkiey jazdy, Jenerał-Major *Szabelski*.

— Przez NAYWYŻSZY rozkaz, dany do Kantoru Dworu (w Carskim-Siele) 3go Listopada, Radca Kurskiego Rządu Gubernialnego, Assesor Kollegialny Walery *Skrypicyn*, Nayłaskawiey mianowany Kamerherem Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI.

— Przez NAYWYŻSZY rozkaz dzienny, 6go Listopada, uwolniony ze służby, dla domowych interessów, Szef Astrachańskiego Kiryssyerskiego półku, liczący się w Kawaleryi, Jenerał-Major, Książę Ernest *Wirtemberski*, zgodnie ze swą prośbą, z mundurem.

— Naczelnik Górniczey Ługańskiej Ludwisarni, Półkownik Korpusu Inżynjerów Górniczych *Iljin*, uwolniony od tego obowiązku, dla zruynowanego zdrowia, z policzeniem do ogólnego składu Korpusu, do późniejszego o nim rozporządzenia; na jego zaś miejsceznaczony do sprawowania obowiązków Górniczego Naczelnika Ługańskiej Ludwisarni, Major Inżynjerów *Mewius 2gi*. (R. I.)

— W Naywyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi (w Kijowie), dnia 12 Pazdziernika, z własnoręcznym podpisem JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI, wyrażono: „Zwracając uwagę na obecne położenie powróconych od Polski guberniy, My ze szczególnem nieukontowaniem przekonaliśmy się, że Dworzaństwo tego kraju, po większej części, unikając służby w wojskach Naszych albo w obowiązkach cywilnych, uporeczywie trwa w próżnowaniu. Z tey przyczyny przy wyborach na miejsca wewnętrzney w Guberniach służby, większa część obowiązków porucza się przez Dworzaństwo, osobom, albo takim, które całkiem nie były w służbie, albo bardzo mało zostawały w rzeczywistej służbie Państwa. Tym sposobem prerogatywa, sprawiedliwie дарована Dworzaństwu Wielko-Rossyjskiemu, za wierne i szlachetne poświęcenie życia na służbę Ojczyźnie, obraca się tu jedynie w pozor, do użytkowania z prerogatywy bez żadnych zasług; i dla zajęcia miejsc wewnętrzney służby, przez ludzi całę niedoświadczonych, nieuspobionych i częstokroć niezastugujących na ułność. Ażeby położyć tamę takiemu nadużyciu, uzna-

преграду такому злоупотребленію, Мы признали за благо постановить слѣдующее: 1-е. Огннѣ въ Губерніяхъ: Виленской, Гродненской, Минской, Волынской, Подольской и Бѣлостокской Области, никто неслужившій въ военной или гражданской службѣ 10 тѣтъ не имѣть права быть избраннымъ на мѣста, выбору Дворянства предоставленныя. 2-е. Изъ сего изъемятся тѣ только лица, которые, хотя въ дѣйствительной службѣ не были, но уже два трехлѣтія по выборамъ служили. 3-е. На вакантныя мѣста, за наимѣнѣемъ кѣмъ замѣстить оныхъ, определять по распоряженію Министра Внутреннихъ Дѣлъ или отъ Комитета, учрежденнаго 18-го Августа 1814 года, но по ближайшей удобности и усмотрѣнію Министра Внутреннихъ Дѣлъ. Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить надлежащее по сему распоряженію.“

— 9-го Ноября, скончался въ Гельсингфорсѣ одинъ изъ извѣстнѣйшихъ Европейскихъ Оріенталистовъ, бывшій Профессоръ Краковскаго Университета, Членъ Парижскаго и Лондонскаго Королевскихъ Азіатскихъ Обществъ, *Александръ Викентьевичъ Шеліонъ*, на 34 году отъ рожденія. Онъ пріобрѣлъ прочную извѣстность изданіемъ подробнѣйшей, какая доселѣ существовала, Исторіи Арабской Имперіи Аббасидовъ (*Historia rerum Abbasidarum*, Парижъ, 1825, in 4°), и многими другими отличными сочиненіями на Польскомъ, Французскомъ и Латинскомъ языкахъ. Безпрерывные труды рано пресѣкли его полезную жизнь, и онъ скончался еще юный душою, но удрученный тяжкими болѣзнями тѣла, симъ врожденнымъ спутникомъ неутомимой любви къ наукѣ, отъ коего гибнуть трудолюбивые мужи. Онъ скончался въ чихоткѣ. Послѣ него осталось множество любопытныхъ трудовъ. Объявленное изданіе Арабскаго подлинника съ Русскимъ переводомъ Путешествія *Абуль-фавля* будетъ напечатано въ теченіе наступающаго года, Адъюнктъ-Профессоромъ здѣшняго Университета, Оріенталистомъ Г. П. *Гейтлинго*. (Свѣ. Пг.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 25-го Нолбря.

Король и Королева вчера отправились въ Нельви.
— Маршалъ *Жераръ* имѣлъ вчера у Короля аудиенцію.

— По донесеніямъ изъ Алжира отъ 13 ч. Герцогъ *Орлеанскій* 10 ч. с. м. туда прибылъ и на другой день осматривалъ лагерь *Мустафы* и разныя крѣпости. Вечеромъ въ Ратушѣ былъ балъ. 12 ч. Герцогъ отправился въ Сиди-Феррухъ; здѣсь дѣлалъ смотръ національной гвардіи и гарнизону. 15 или 16 ч. Герцогъ съ Маршаломъ *Клозелемъ* на пароходѣ *Castor* намѣренъ отплыть въ Оранъ.

— Парижскій Журналъ доноситъ, что Г. *Барантъ*, выѣхавъ съ женою, но неизвѣстно куда.

— По телеграфическому извѣстію изъ Тулона отъ 23 ч., Герцогъ *Орлеанскій*, 19 ч. въ сопровожденіи Маршала *Клозеля* выѣхавъ изъ Алжира въ Оранъ.

— Журналъ *Првній* сообщаетъ сегодня о выѣздѣ назначеннаго на Посольство при Россійскомъ Дворѣ Барона *Баранта* присовокупляя, что онъ отправляется на мѣсто своего назначенія.

— По словамъ газеты *Baltimore Chronicle*, окружающіе Президента *Джаксона*, весьма стараются возбудить его противу Франціи, и склонить къ прекращенію связей съ симъ Государствомъ. — *Moniteur du Commerce* сегодня сообщаетъ, что корабли *Agesilaus*, *Jupiter* и *Iphigenia*, немедленно будутъ вооружены въ Брестѣ, и что сей флотъ, надъ которымъ получить команду Г. *Мако*, будетъ состоять изъ 3-хъ линейныхъ кораблей, 7 фрегатъ перваго разряда и приличнаго числа легкихъ судовъ.

— Сегодняшній номеръ *Gazette Quotidienne* содержитъ: „Вчера вечеромъ мы получили извѣстіе о перемѣнѣ Министерства въ Португаліи. Сіе извѣстіе само по себѣ не имѣетъ никакой важности, но замѣчательно потому, что вдругъ потомъ послѣдовало отозваніе корпуса войска, недавно прибывшаго изъ Португаліи въ Испанію, коего авангардъ уже дошелъ было до Заморы.“

— Въ *Sentinelle* напечатано: „12 и 13 числа с. м. Генераль *Кордова* растянулъ около Эбро всю линію, и правымъ крыломъ занималъ Леринъ, Ларрагуа и другіе порты. Генераль *Эвансъ* съ Англичанами и бригада *Хаурегви* держались въ Витторіи и окрестностяхъ. *Ораа* съ 8,000 чел. находилась около Пампелуны, такъ, что все войско составляло дугу, коей тетивою линія Пиринеевъ.“

— Полковникъ *Шварцъ*, командовавшій Французскимъ легіономъ, оказавшимъ себя въ Испаніи столь неблагонадежнымъ, что принужденъ были распустить оный, отправился чрезъ Бордо въ Парижъ. Весь его легіонъ оставилъ Испанію и Испанскую службу.

лісны за добре постановіе, co наступује: 1) Oдтад w Guberniach Wileńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, Wołyńskiej, Podolskiej i Białostockim Obwodzie, nikt, kto nie służył w Woyskowej lub Cywilney służbie lat 10-ciu, nie ma prawa byдъ wybrany na mieysca, wyborowi Dworzanstwa zostawione. 2) Od tego wyymują się te tylko osoby, które, chociaż w rzeczywistej służbie nie były, ale już dwa trzylecia z wyborow służyły. 3) Na mieysca, wakujące dla niedostatku kim ich zajęcia, naznaczać z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, albo od Komitetu, ustanowionego dnia 18 Sierpnia 1814 roku, lecz podług bliższej dogodności i uwagi Ministra Spraw Wewnętrznych. Rządzący Senat nie zaniecha uczynić należytego w tém rozporządzenia. (G. S.)

— Dnia 9-go Listopada, umarł w Helsingfors jeden z najswiatniejszych Orientalistów Europejskich, były Professor Uniwersytetu Krakowskiego, Członek Paryzkiego i Londyńskiego Królewskich Towarzystw Azyatyckich, *Alexander Wincentego Syn Szemiota*, w 34-tym roku życia. Zjednał sobie trwałą sławę z wydania naydokładniejszego z będących dotąd Historii Arabskiego Imperyum Abbasidów (*Historia rerum Abbasidarum*, Paryż 1825 in 4-to), i wielu innych dzieł odznaczających się w językach Polskim, Francuzkim i Łacińskim. Ustawiczna praca wczesnie przerwała życie tak pożyteczne; umarł młody jeszcze w umyśle, ale dręczony ciężkimi chorobami ciała, tym nieodstępny towarzyszem niezmordowanego przywiązania do nauk, z którego giną pracowici ludzie. Umarł z suchót. Zostało po nim wiele ciekawych robót. Zapowiedziane wydanie Arabskiego oryginału z Ruskim przekładem Podróży *Abulfazla* będzie wydrukowane w biegu nadchodzącego roku, przez Professora Adjunkta tutejszego Uniwersytetu P. P. *Geitlina*. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 25 Listopada.

Król i Królowa wyjechali wczora do Neuilly.

— Marszałek *Gérard* miał wczora audyencyą u Króla.

— Podług doniesień z Algieru pod 15tym, Xiąże *Orleanis*, dnia 10go t. m. tam przybył, następnego dnia oglądał oboz *Mustafy* i różne warownie. Wieczorem był dany bal na ratuszu. 12go udał się Xiąże do Sidi-Ferruch; tu odbył przegląd gwardyi narodowej i woysk załogi. 15go lub 16go ma Xiąże z Marszałkiem *Clauzel* na parochodzie *Castor* płynąć do Oranu.

— Dziennik Paryzki donosi, że P. *Barante* z żoną swą wyjechał, ale nie wyraża dokąd.

— Podług telegraficznego doniesienia z Tulonu pod 23cim, Xiąże *Orleański*, dopiero 19go w towarzystwie Marszałka *Clauzel* z Algieru do Oranu wyjechał.

— Dziennik *Rozpraw* donosi dzisia o wyjeździe przeznaczonego na poselstwo do Dworu Rosyjskiego, Barona *Barante*, z dodatkiem, że się udaje do mieysca swojego przeznaczenia.

— Podług gazety *Baltimore-Chronicle*, otaczający Prezydenta *Jackson*, bardzo się starają oburzyć go przeciwko Francyi, i skłonić do zerwania z tém Państwem stosunków. — *Monitor handlowy* donosi dzisia, że okręty *Agesilaus*, *Jupiter* i *Iphigenia*, niezwłocznie w Brest uzbrojone bydź mają, i że ta flotta, której dowództwo Pan *Mackau* ma otrzymać, z 3ch okrętów liniowych, 7miu fregat pierwszego rzędu i stosowanej liczby statków lekkich składać się będzie.

— Dzisiejszy numer *Gazety Codziennej* zawiera: „Wczora wieczorem otrzymaliśmy wiadomość o zmianie Ministerium w Portugalii. Wiadomość ta nie jest z siebie ważną, ale to jej nadaje pewny interes, że wnet potem nastąpiło odwołanie korpusu woyska, który niedawno do Hiszpanii wkroczył, i którego straż przednia już była do Zаморы doszła.“

— W *Sentinelle* czytamy: „W dniach 12tym i 13tym t. m., Jenerał *Cordova* całą linią nad Ebro osadził, i prawem skrzydłem zajmował Lerin, Larragua i inne porty. Jenerał *Evans* z Anglikami i brygada *Jaureguy* trzymali Witorią i okolice. *Oraa* z 8,000-mi ludzi był w okolicach Pampelony, tak że całe woysko tworzyło łuk, którego ciężką linią Pyreneów stanowił.“

— Półkownik *Schwartz*, który legią francuzką dowodził, a która w Hiszpanii tak się źle sprawiła, że rozwiązana bydź musiała, przez Bordeaux do Paryża pojechał. Cała jego legia służbę Hiszpańską i Hiszpańską samą opuściła.

— На биржѣ опять говорили о вооруженіяхъ въ нашихъ портахъ, и что Англійскій и Французскій флоты у Испанскихъ береговъ чрезвычайно будутъ усилены, дабы учинить *Донъ-Карлосу* рѣшительный отпоръ. Изъ Испаніи также получены извѣстія отъ 12 ч. Обѣ Палаты въ адресахъ своихъ на тронную рѣчь мало обнаружили довѣрія къ *Г. Мендизабалу*, и объявили желаніе, преждее Министерство признать обвиняемымъ. Напоследокъ носился слухъ, что Португальскія войска не вступили и не вступятъ въ Испанію.

26-го Нолбра.

Россійскій, Англійскій и Испанскій Посланники, третьяго дня были приглашены къ Королю на обѣдъ. Вечеромъ Король принималъ Маршаловъ *Макдональда*, *Удино* и *Мезона*; а потомъ занимался съ Президентомъ Совѣта и Великимъ Хранителемъ Печати.

— Говорятъ, что Генераль *Себастиани* предъ самымъ отъездомъ въ Лондонъ, получилъ увѣреніе, что до истеченія Января онъ будетъ отозванъ въ Парижъ для принятія Министерства.

— На биржѣ много говорили о большомъ наборѣ матросовъ, а нѣкоторые по письмамъ изъ Гавра сказывали, что число ихъ будетъ простираться до 20,000 челов.

— По письму, полученному изъ Альжира отъ 14 ч. с. м. все войско, коему назначено выступить противъ *Абдель-Кадера*, и въ концѣ сего мѣсяца соберется въ Оранъ, простирается до 11,600 чел., не включая въ то число артиллеріи и Арабовъ *Бей Ибрагима*, такъ что всего можно полагать до 12,000 челов.

— Въ *Gazette de France* содержится, что Христианосы, съ приближеніемъ Карлистовъ, опять оставили Эстеллу и обратились въ бѣгство; вспомогательный Англійскій корпусъ все еще находится въ Витторіи.

27-го Нолбра.

Король давалъ вчера аудіенцію Г-ну *Дюпену* старшему, а потомъ имѣлъ полчаса совѣщаніе съ Министрами.

— Морскій Министръ назначилъ комиссію для составленія уголовной морской книги, которая въ будущемъ засѣданіи будетъ представлена Палатамъ. Говорятъ о производствѣ въ высшіе ранги по морской части.

— *Мониторъ* пишетъ: 24 ч. *Сегастибельса* съ 3 орудіями, напалъ на малый портъ *Аррамбари* при Ст. Себастианъ, и послѣ 8 часовъ осады взялъ оный. Полагаютъ, что Карлисты съ сими орудіями выступятъ на Бегобію, и на сей конецъ соорудили уже нѣсколько батарей. Изъ Валенціи отъ 17 ч. доносятъ, что изъ 300 чел. находящихся подъ командою *Органиста*, бо палъ при *Лосъ-Аркосъ*. (A.P.S.Z.)

— Въ *Gazette des Tribunaux* напечатано слѣдующее: „Г. *Порталисъ* началъ третьяго дня, въ тайномъ засѣданіи Суда Перовъ, чтеніе своего доклада по дѣлу *Фіески*. Мы не можемъ еще сообщить этотъ докладъ вполнѣ, однако представляемъ нашимъ читателямъ то, что узнали о содержаніи онаго. Въ вступленіи къ своему докладу, Г. *Порталисъ* объявилъ, что изслѣдованіе произведено было со всею возможною полнотою, и что строгость розысканій была соразмѣрна съ великостію преступленія. Переходя потомъ къ самымъ фактамъ, Г. *Порталисъ* изобразилъ во всей подробности, событія 28 Іюля, ихъ ужасныя послѣдствія и всѣ обстоятельства арестованія *Фіески*. Дверь была заперта изнутри; вломившись въ комнату, нашли въ ней фитиль, и изображеніе Герцога Бордоссекаго; доказано однако, что этотъ портретъ повѣшенъ единственно для того, чтобъ ввести Полицію въ заблужденіе; *Фіески* самъ признался въ этомъ въ послѣдствіи времени. Въ отношеніи къ тому, былъ ли *Фіески* одинъ въ комнатѣ при выстрѣлѣ адской машины, — сомнѣнія остались неразрѣшенными. Хотя одинъ изъ свидѣтелей показалъ, что передъ самымъ появленіемъ Короля со свитою онъ видѣлъ, какъ сторы были приподняты и изъ окна показалось нѣсколько головъ; но это — свидѣтельство одного только человека и опровергается показаніемъ другихъ, которые увѣряютъ, что по совершеніи злодѣянія, никто не выходилъ изъ дому. — Что касается до найденныхъ въ комнатѣ двухъ бѣлыхъ шляпъ, то при изслѣдованіи не узнано, кому онѣ принадлежатъ. Одна, разорванная во многихъ мѣстахъ, принадлежала, какъ кажется, *Фіески*. — Нанималъ квартиру, выдавалъ онъ себя за *Жерара*, уходилъ утромъ со двора, и возвращался домой ввечеру; по временамъ посѣщалъ его человекъ, котораго онъ выдавалъ за своего дядю. Досель полагали, что это былъ *Морей*, по изслѣдованію, напротивъ того, оказывается болѣе вѣроятнымъ, что то былъ *Пепенъ*. Въ день парада *Фіески* нѣсколько разъ, противъ обыкновенія приходилъ въ сосѣдную кандитерскую лавку, и спра-

— *Знову* на гieldzie мѡвiono о узброjeniахъ въ нашихъ портахъ, и же флоты французка и англиска у брзгѡвъ hisпаискихъ надзвычайно wzmocnione byдз маја, ажебы станowezy przedsięwziаcъ oporъ *Don Carlosowi*. Miano także wiadomosci z Hiszpanii pod d. 12tym. Obie Izby w adressachъ swychъ на mowę z tronu mafo okazały ufności w Panu *Mendizabal*, i oświadczyły życzenie, ажебы przesłze Ministerjum uznać w stanie oskarżenia. Nakoniec powtarzano pogłoskę, że woyska Portugalskie jeszcze do Hiszpanii nie wkroczyły i nie wkroczą.

Дня 26.

— Posłowie Rossyyski, Angielski i Hiszpański byli zawczora zproszeni do Królewskiego stołu. Wieczoremъ przyymowałъ Królъ Marszałkówъ *Macdonalda*, *Oudinota* i *Maisona*. Wieczoremъ pracowалъ Królъ z Prezydentemъ Rady i Wielkimъ Strażnikiemъ Pieczęci.

— Mówią, że Jenerałъ *Sebastiani* przedъ samymъ do Londynu wyjazdemъ otrzymałъ upewnienie, że około końca Stycznia do Paryża będzie odwołany, aby mógł weyść do Ministerjum.

— Na giełdzie bardzo mówiono o wielkimъ zaciągu maytkówъ, а nięktórzy z listówъ, z Havru pisanychъ, powiadali, że liczba ichъ do 20,000 ludzi ma wynosić.

— Podługъ listu, otrzymanego z Algieru pod 14tymъ t. m., cała siła, przeciwko *Abdel-Kaderowi* idźdъ mająca i do końca tego miesiąca w prowincyi Oranъ zebrać się powinna, 11,600 ludzi wynosi, wyjąwszy artylleryą i Arabówъ *Beja Ibrahima*, takъ, że w zupełności 12,000 ludzi liczyć można.

— *Gazette de France* donosi, że Krystyniści, za zbliżeniemъ się Karolistówъ, znowu Estellę opuścili i wzięli się do ucieczki; posiłkowy korpusъ angielski ciągle jeszcze zaayduje się w Vittorii.

Дня 27.

Królъ dawалъ wczora audyencyą Panu *Dupin*, starszemu, а potemъ półgodzienną miałъ radę z Ministrami.

— Ministerъ morski wyznaczyłъ kommissyą do ułożenia karney księgi morskiej, która на przysлѣтѣмъ posiedzeniu ma byдзъ przedstawiona Izbomъ. Mówią о podniesieniu do wyższychъ rang, w służbie morskiej nastąpić mającѣмъ.

— W *Monitorze* czytamy: d. 24go *Segastibelza* z 3ma działami на mały portъ *Arrambari* pod St. Sebastianъ uderzyłъ, i po ośmiogodzinномъ oblężeniu zdobyłъ. Tego są zdania, że Karoliści z temi działami на Behobią poyдą, i już tymъ celemъ kilka bateriyъ wznieśli. Z Valencyi pod d. 17tymъ piszą, że z 300 ludzi, pod dowództwemъ *Organista* będącychъ, 60 pod *Los-Arcos* poległo. (A.P.S.Z.)

— *Gazette des Tribunaux* zawiera, co następuje: „Pan *Portalis* на tajnymъ posiedzeniu Sądu Parówъ, zawczora zacząłъ czytanie swego sprawozdania w sprawie *Fieschiego*. Nie możemy jeszcze zupełnie udzielić tego raportu, jednakże donosimy naszymъ czytelnikomъ to, cośmy powzięli о brzmieniu jego: на wstępie swego raportu P. *Portalis* oświadczyłъ, że śledztwo jego zrobione z największą zupełnością, i że ścisłość badańъ była w miarę wielkości przestępstwa. Przechodzącъ potemъ do samychъ faktówъ P. *Portalis* wystawiłъ w zupełnychъ szczegóлахъ wypadki d. 28 Lipca, okropnie ichъ skutki i wszystkie okoliczności aresztu *Fieschiego*. Drzwi zamknięte były ze środka; gdy wyłamawszy je weszli do mieszkania, znaleziono w niѣмъ lóntъ i portretъ *Xięcia Bordeaux*; jednakże dowiedziono, że ten portretъ zawieszony byłъ jedynie dla tego, ажебы policyą wprawić w obląkanie; *Fieschi* samъ to zeznałъ w późniejszymъ czasie. — Względemъ zaśъ tego, азали *Fieschi* znaydowałъ się samъ jeden przy wystrzale машины piekielney, — wątpliwośćъ nie rozwiązana. Chociażъ jedenъ ze świadkówъ wyznałъ, że przedъ samѣмъ ukazaniemъ się Króla z orszakiemъ, widziałъ onъ, jakъ sztory okna były podjęte i z okna kilka główъ dało się postrzedzъ; leczъ to — świadectwo jestъ jedney tylko osoby, i zbijane wyznaniemъ innychъ, którzy zapewniają, że po dopełnieniu zbrodni niktъ nie wychodziłъ z domu. — Względemъ znalezionychъ w mieszkaniu dwóchъ białychъ kapelusówъ przy śledzeniu nie dowiedziano się, do kogo te należały. Jedenъ w kilku mięscachъ podarty, należałъ, jakъ się zdaje, do *Fieschiego*. — Nymnującъ kwateryъ nazwałъ się onъ *Gérardem*, wychodziłъ z domu rano, а powracałъ wieczoremъ; niekiedy odwiedzałъ go niejakiśъ człowiekъ, którego mianowałъ swymъ stryjemъ. Dotądъ rozumiano, że to byłъ *Morrey*; przeciwnie zaśъ z wyśledzenia pokazuje się więcey pewnieyszѣмъ, że to byłъ *Pepin*. W dzieńъ parady *Fieschi* kilka razy, przeciwъ zwyczajowi, chodziłъ do blizkiej kuickni i prosiłъ wódki. — Gdy wkrótce po jego zatrzymaniu, gwardzista narodowy zapytałъ, jakъ się onъ nazywa, odpowiedziałъ: „co ci do tego?“ — W pierwszychъ chwilachъ на wszystko odpowiadałъ onъ w tymъ tonie; je-

живаль водки.— Когда немедленно по задержаніи его, одинъ національный Гвардеецъ спросилъ, какъ его зовутъ, то онъ отвѣчалъ: „какое вамъ до этого дѣло?“ — Въ первыя минуты отвѣчалъ онъ все въ этомъ тонѣ; отвѣты его сдѣлались нѣсколько определеннѣе, когда уже привели его въ *Concièrgerie*. Нѣсколько времени показывалъ онъ большую самонадеянность; но въ одинъ изъ слѣдующихъ дней воскликнулъ: „Я гнусный человекъ убійца; совѣсть мучитъ меня за мой поступокъ.“ — Узнано было, что нѣсколько людей посѣщали мнимаго *Жерара*, и что 26 Іюля въ квартиру его былъ принесенъ сундукъ. Несшій его замѣтилъ, что онъ былъ очень тяжелъ, и что въ немъ вѣроятно было желѣзо; между тѣмъ *Фіески* утверждалъ, что въ немъ было бѣлье, принадлежавшее его женѣ. Въ этомъ сундукѣ принесены ружейные стволы; сосѣди замѣтили, что съ этого времени *Фіески* оставался дома. Они слышали даже стукъ, какъ будто отъ ударовъ молоткомъ. Нѣтъ сомнѣнія, что съ этихъ поръ занимался онъ приготовленіемъ гибельной машины. Въ день парада *Фіески* скрылъ сундукъ, отвезъ его самъ въ кабріолетъ. При разысканіяхъ слѣдили этотъ сундукъ такъ сказать, шагъ за шагомъ, и такимъ образомъ открыли сначала Г-жу *Петти*, а наконецъ нашли и самый ящикъ у незамужней *Нины Лассавъ*. Г-жа *Петти* показала примѣты хозяина сундука и объявила, что его зовутъ *Фіески*. Примѣты совершенно соответствовали мнимому *Жерару*, и чрезъ это въ первый разъ узнали, что *Фіески* принялъ ложное имя. Споры о покупкѣ ружейныхъ стволовъ занимаютъ, какъ кажется, много мѣста въ докладѣ. Въ газетахъ было сказано, что *Фіески*, покупая стволы, старался получить баришъ, поставивъ въ счетъ цѣну выше той, какую заплатилъ. Изъ этого заключали, что деньги даны кѣмъ нибудь постороннимъ. Кажется, что этотъ фактъ подтверждается изслѣдованіемъ.— По показанію жильцовъ дома, въ которомъ *Фіески* устроилъ свою машину, *Морей* приходилъ къ нему 27-го Іюля и былъ у него, когда слышали удары молотка. Въ это время, вѣроятно, заряжены стволы.— *Морей* (такъ утверждаютъ жильцы) уходя, повстрѣчался на лестницѣ со служанкою и отворотился, чтобы не быть узлану. Вскорѣ потомъ аресторана *Нина Лассавъ*. Два дня не давала она никакихъ отвѣтовъ на дѣлаемые ей вопросы; наконецъ объявила, что на изготовленіе машины, какъ она полагаетъ, употреблено дерево, которое она видѣла еще въ Апрѣль мѣсяцѣ. Въ то время спрашивала она неоднократно *Фіески*: на что ему эти куски дерева? и получила въ отвѣтъ, „это не женское дѣло, до тебя не касается.“ — Она упоминаетъ также о свиданіи, которое имѣла въ послѣдствіи времени съ *Мореемъ*. Изъ разговора ихъ при этомъ случаѣ открывается, что *Морей* зналъ о покушеніи на жизнь Короля. *Нина* сказала ему: Ты хотѣлъ умертвить одного, и убилъ 50 чел.; въ томъ числѣ и бѣднаго Генерала *Мортъе*, о которомъ такъ много говорить хорошаго.“ *Морей* отвѣчалъ на это: „Да, и онъ былъ такой же негодий, какъ и прочіе!“ — „Что касается до меня, продолжала *Нина*, то я взяла бы два пистолета, и вторымъ застрѣлилась бы сама.“ — Полицейскій Коммиссаръ *Діоне*, какъ уже извѣстно, былъ за нѣсколько дней до покушенія тайно предваренъ о существованіи преступнаго замысла.— Извѣстіе это подтверждается изслѣдованіемъ.— Къ сожалѣнію арестованіе *Боаро* послѣдовало послѣ покушенія. Нѣсколько свидѣтелей показали, что *Боаро* 27-го числа сказалъ, что желающіе видѣть парадъ на другой день поступать благоразумно, если не пойдутъ далѣе театра de *l'Ambigu comique*. Кажется также, что *Боаро* былъ уже и прежде замѣшанъ въ подобныхъ покушеніяхъ, и принадлежалъ тогда къ республиканской партіи.— Самую важную часть доклада составляютъ допросы *Фіески*. Кажется, что сначала онъ утверждалъ, будто бы не имѣетъ соучастниковъ, и не хотѣлъ дѣлать никакихъ показаній. Между тѣмъ открыто, что Подполковникъ 12 легіона національной гвардіи *Лавока* зналъ его прежде. При очной съ нимъ ставкѣ *Фіески* былъ весьма разстроганъ и много плакалъ. Онъ то обещалъ открыть все, когда будетъ въ состояніи оставить постель; то объявлялъ, что всѣ показанія ненужны потому, что его будутъ казнить; то утверждалъ, что можетъ открыться одному только Г. *Лавока*. Наконецъ онъ признался, что *Морей* сопровождалъ его при наймѣ квартиры, и что 27-го числа они вмѣстѣ пили пиво. Онъ сдѣлалъ также нѣсколько показаній о покупкѣ ружейныхъ стволовъ; на вопросъ продавца: что онъ съ ними сдѣлаетъ? онъ отвѣчалъ, что они назначаются на вооруженіе Корсиканцевъ. Здѣсь открываются первые слѣды соучастія *Пепена*, который, какъ полагаютъ, доставилъ *Фіески* деньги, и съ которымъ онъ однажды обѣдалъ. На вопросъ о

го odpowiedzi stały się nieco dokładniejszymi, gdy go odprowadzano do *Concièrgerie*. Niejaki czas wielką pokładał w samym sobie nadzieję, lecz w jednym z następných dni zawołał: „Jestem niegodziwy człowiek zabójca; sumnienie dręczy mię za mój postępek.“ — Było dośledzono, że kilku ludzi odwiedzało mniemanego *Gerarda* i że dnia 26 Czerwca kuffer był przyniesiony do jego kwatery. Niosący go zauważył, że był bardzo ciężki, i że w nim zapewna było żelazo; tymczasem *Fieschi* utrzymywał, że w nim była bielizna, należąca do jego żony. W kuftrze tym znajdowały się rurki karabinowe, sąsiedzi dostrzegli, że odtąd *Fieschi* nie wychodził z domu. Słyszeli nawet stukanie podobne do uderzenia młotka. Niema wątpliwości, że od tego czasu pracował on nad urządzeniem zgubnej maszyny. W dniu parady *Fieschi* skrył kuffer, sam go odwozisz w kabrylocie. Przy śledzeniach dochodzono tego kufra, można powiedzieć krok w krok i tym sposobem z początku odkryto Panią *Petit*, a naostatek i sam kuffer znalezione u niezamężnej *Niny Lassave*. *P. Petit* opowiedziała rysy właściciela kufra; oświadczyła, że go nazywają *Fieschi*. Rysy te zupełnie zgodne były z mniemanym *Gerardem*, i przez to pierwszy raz dowiedziano się, że *Fieschi* przybrał sobie fałszywe nazwisko. Rozprawy o kupowaniu rur karabinowych, zajmują, jak się zdaje, wiele w raporcie mieysca. Gazety namieniały, że *Fieschi*, kupując rurki, chciał mieć zysk, podając w rachunku cenę wyższą nad zapłaconą. Ztąd wnoszono, że pieniądze dane były przez jakąś ustronną osobę. Zdaje się, że czyn ten potwierdza się śledztwem. Według zeznań osób, mieszkających w domu na bulewarku *du Temple*, gdzie *Fieschi* urządził maszynę swoją, był u niego w dniu 27 lipca *Morey*, i znajdował się obecny w pokoju podczas uderzeń młotkiem, które słychać było, a według podobieństwa z nabijania luf pochodziły. Zapewniają, że *Morey* oddalając się ze stancyi *Fieschiego*, spotkał służącą na schodach, a niechcąc byż widzianym, twarz od niej odwrócił. Wkrótce potem uwięziono *Ninę Lassave*, mniemaną powiernicę *Fieschiego*. Przez dwa dni wzbraniała się odpowiadać na czynione jej pytania, ale oświadczyła nareszcie, że jeszcze w kwietniu widziała kawałki drzewa, które, jak się jej zdaje, do zrobienia maszyny służyły. Gdy się pytała natenczas *Fieschiego*, coby z drzewem chciał robić, odpowiedział jej: „są to rzeczy nienależące do kobiet, a tobie nie do tego.“ — *Taž Lassave* namieniła także o późniejszym widzeniu się swém z *Moreyem*, a z rozmowy, jaką z nim podówczas miała, pokazuje się, że *Morey* musiał mieć wiadomość o zamierzonym zamachu. W tej rozmowie, powiedziała mu: „Chciałeś zabić jedną osobę, a zabiłeś 50, i pocziwego generała *Mortier*, o którym tyle dobrego mówiono.“ — *Morey* odpowiedział na to: i on takiż łaydak jak i wszyscy! Co do mnie, mówią daley *Nina*, wziętąbym dwa pistolety i samabym się drugim zastrzeliła. Już dawniey było doniesioném, że dano kommissarzowi policyi *Dionnet* tajną skazówkę o zamachu na dni kilka przed jego spełnieniem. Tę okoliczność zdaje się także śledztwo potwierdzać. Jak wiadomo, aresztowano na zasadzie tej skazówki niejakiemu *Boireau*, ale niestety już po dokonanej zbrodni. Według zeznań kilku świadków, miał *Boireau* na dniu 27 powiedzieć, że ci, którzy nazajutrz na przeglądzie znajdować się będą, dobrze uczynią, gdy teatru de *l'Ambigu comique* nie przejdą. Zdaje się, że *Boireau* był już dawniey do podobnych zamachow wplątany, i wtenczas wyznawał republikańskie zasady. Najważniejszym w tém zdaniu sprawę ustępem, są zeznania *Fieschiego*. Chciał on z początku utrzymywać, że nie ma żadnych spółników i wzbraniał się uporczywie dać najmniejszego w tej mierze wyjaśnienia. Tymczasem dowiedziano się, że podpułkownik 12 legii gwardyi narodowej *Ladvoat* znał go dawniey. Gdy tenże stanął przed nim, zmięknął *Fieschi* i rzewnie płakał. Obiecał on odkryć wszystko, gdy już będzie mógł chodzić; raz oświadczył, że wszystkie zeznania nie są potrzebne, dla tego, że on będzie karany; drugi raz utrzymywał, że może zwierzyć się samemu tylko *P. Ladvoat*. Zeznał nareszcie, że był z nim *Morey* dla najęcia stancyi na bulewarku *du Temple*, i że d. 27 pili z sobą piwo. Udzielił także niektórych wyjaśnień względem kupna lufek; a gdy sprzedający pytał go: coby z niemi chciał robić, powiedział, że są przeznaczzone na uzbrojenie Korsykanów. Tutaj dopiero powzięto pierwsze ślady spółnictwa *Pepina*, który dawał na kupno pieniądze, a z którym *Fieschi*, jak zeznaje, raz tylko jadł obiad. Na pytanie o portrecie xięcia *Bordeaux*, odpowiedział: „kupiłem ten portret jedynie dla tego, ażeby policyi dać mylną skazówkę, ponieważ, w razie, gdyby mi się udało, myślanoby, że jakiś karlista ten występek spełnił.“ — Dalej zeznał jeszcze *Fieschi*, że wkrótce przed wykonaniem zamachu, spostrzegłszy wprost okien swoich podpułkownika *Ladvoat*, uczuł w sobie zgry-

портретъ Герцога Бордосскаго *Фіески* отвѣчалъ, что купилъ его единственно для того, чтобъ обмануть Полицію; „ибо еслибъ мнѣ удалось скрыться, сказалъ онъ, то должны были бы думать, что покушеніе произведено Карлистомъ.“ *Фіески* показалъ также, что увидѣвъ передъ домомъ *Г. Лавока*, онъ почувствовалъ ургизеніе совѣсти, хотѣлъ было оставить свои намѣренія, призвать *Г. Лавока* и открыть ему все.— „Къ сожалѣнію, присовокупилъ онъ, — 12 лѣтъ онъ поставленъ былъ на другомъ мѣстѣ.“ Въ этой же части доклада содержатся историческій очеркъ жизни *Фіески* до совершенія злодѣяства, и известія о его семействѣ. — Что касается до вины *Пепена*, то въ докладѣ приводятся разные отзвыи его. „Изъ другихъ обстоятельствъ открывається, что *Пепенъ* былъ знакомъ съ *Мореемъ*. Сдѣлана была очная ставка *Фіески*, съ *Мореемъ* и *Пепеномъ*; и первый показалъ, что передалъ *Пепену* счетъ о покупкѣ ружейныхъ стволовъ, для уплаты по оному. Изъ позднѣйшаго показанія *Фіески* открывається, что онъ рѣшился на злодѣяство въ концѣ Февраля мѣсяца, и думалъ привести его въ исполненіе во время парада 1 Мая, въ день тезоименитства Короля. Этимъ объясняется, почему онъ тогда уже нанялъ комнату. Онъ сообщилъ свое намѣреніе *Морей*, потому, что зналъ его за рѣшительнаго врага Правительсва. *Морей* возразилъ: „еслибъ у меня были деньги, то я сдѣлалъ бы машину на свой счетъ, а знаю однако, человека, съ которымъ переговорю объ этомъ.“ — Онъ разумѣлъ *Пепена*. Вскорѣ потомъ видѣлся онъ съ *Фіески*, и когда *Пепенъ* спросилъ, сколько ему нужно денегъ, то первый отвѣчалъ, отъ 400 до 500 франковъ. Они вмѣстѣ покупали дерево для машины, а *Морей* доставилъ *Фіески* другія показанія. Онъ разсказалъ, что 16 и 17 Юля *Пепенъ* и *Морей* сходились для того, чтобъ свести счеты; — выданныя суммы должны были внесены въ записную книжку *Пепена*. — Книжка эта найдена въ послѣдствіи времени, и показанія *Фіески* подтвердились ею. Та же сумма (218 ф. 50 сан.) записана и въ книжкѣ *Фіески*, которая осталась въ рукахъ *Морей* и потомъ отыскана въ помойной ямѣ дома, въ которомъ онъ жилъ. — *Пепенъ* утверждалъ однако, въ свое оправданіе, что этотъ расходъ сдѣланъ былъ по другому совершенно предмету. — *Фіески* открылъ еще другой, чрезвычайно важный фактъ; именно, заговорщики условились, чтобъ вечеромъ, 27 числа, вдоль улицы Boulevard du Temple пробѣхалъ кто нибудь на лошади, дабы *Фіески* могъ изъ своего дома направить по немъ свою машину. — Утверждали, что всадникомъ былъ *Пепенъ*. Послѣднее предположеніе, по видимому, несправедливо; столь же не вѣроятно, чтобъ то былъ *Морей*, ибо онъ находился въ это время въ комнатѣ *Фіески*. — Въ изслѣдованіи всадникомъ названъ *Боаро*, которому *Пепенъ* далъ для этого одну изъ двухъ своихъ лошадей; онъ пробѣхалъ вдоль улицы съ кѣмъ-то, кого доселѣ не могли открыть. Впрочемъ, *Фіески*, по видимому, обвиняетъ во многомъ этого *Боаро*; на примѣръ въ томъ, будто бы онъ требовалъ, чтобъ кинули жребій, кому совершить злодѣяство. (Спб. В.)

Г е р м а н і я.

Мюнхень, 21-го Нолября.

Journal de Francfort содержитъ слѣдующія известія изъ Вѣны:

„Между перемѣнами, которыя по слухамъ, произойдутъ между Государственными и Придворными Чиновниками, кажется, что сбудется вѣсть объ удавленіи Графа *Ревизкаго*, Венгерца, Канцлера Двора.

„На сихъ дняхъ выдетъ распоряженіе, разрешающее нижнимъ чинамъ, заниматься въ свободное отъ службы время и другими дѣлами, исключая тѣ, которыя оскорбляютъ достоинство общественнаго званія. Сіе новое учрежденіе имѣетъ цѣль побудить къ брачнымъ союзамъ, молодыхъ людей нижнихъ чиновъ, которые, получая весьма малое жалованье, по множеству способныхъ людей, долго должны ожидать производства, а не имѣя другаго источника доходовъ, нередко принуждены оставаться на долго холостыми.“ (D. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 24-го Нолября.

Въ Пятницу представленъ былъ Королю Турецкой Посланникъ *Резидъ-Бей*, чрезъ Лорда *Пальмерстона*.

— Князь *Веллингтонъ* относился къ знатнѣйшимъ Членамъ Оксфордскаго Университета, совѣтуя бли-

зоты сумненія ze względu na wdzięczność, jaką mu był winien. Była chwila, że chciał odstąpić planu swego, przywołać *P. Ladvocat* i wyznać mu wszystko; ale niestety, dla legii dwunastej inne przeznaczono miejsce. Ta część zeznań *Fieschiego*, obejmuje zarazem cały rys historyczny jego życia aż do chwili popełnienia zbrodni, i szczegóły dotyczące rodziny jego. — Co się *Pepina* i jego współnictwa w zbrodni, dotycze, znajdują się w śledztwie różne oświadczenia jego. Z ionych okoliczności okazuje się, że *Pepin* był znajomy *Morejowi*. W odbytej konfrontacji między *Fieschim*, *Morejem* i *Pepinem*, oświadczył pierwszy, że podał *Pepinowi* rachunek za łufki dla zapłacenія tychże. Z późniejszych zeznań *Fieschiego* wykrywa się, że pierwszy pomysł do zbrodni, powziął on przy końcu miesiąca Lutego, spodziewając się, że będzie ją mógł spełnić w dniu 1szym Maja; jako w rocznicę Imienin Króla. To nasuwa także przekonanie, że już wtenczas najął pokoię na bulwarku. Plan swój powierzył najpierw *Morejowi*, ponieważ znał go jako niezachwianego nieprzyjaciela Rządu. *Morey* powiedział mu: „Gdybym miał pieniądze, karałbym moim kosztem zbudować machinę, ale znam kogoś, z kim o tѣm pomówię.“ Ten ktoś był *Pepin*. Wkrótce potem widział się z nim *Fieschi*, a zapytany od *Pepina*, wieleby potrzebował na to pieniędzy? odpowiedział, że 400 do 500 franków. *Pepin* poszedł z nim potem do handlującego drzewem, którego potrzebną ilość kupili, a *Morey* dostawił prochu i kul do nabijania. W miesiącu Wrześniu, pozyskał *Fieschi* nowe jeszcze zeznania. Zapewnił, że 16 lub 17 Lipca zeszli się *Morey* i *Pepin* dla wzajemnego obrachowania, tudzież, że wydawane kwoty, w księdze konotacyunej *Pepina*, powinnyby znajdować się zapisane. Podobno, że znaleziono później tę książkę i sprawdziły się z niey zeznania *Fieschiego*. Jednaka summa, (218 franków 50 cent.) była także zapisana w *Fieschiego* księdze konotacyunej, która pozostała była przy *Moreju*, a ten wrzucił ją do miejsca wylewania pomoy. *Pepin* utrzymuje wszelako w obronie swojej, że to był wypadek innego wcale przeznaczenia. Jedno jeszcze niemały wagi zeznanie zrobił *Fieschi*, to jest, iż zgodzono się, że wieczorem dnia 27go będzie kto przejeżdżał się konno wzdłuż bulwarku, a żeby *Fieschi* mógł z okna swego dobrze machinę wyrychtować. Żeby tym jeźdźcem był *Pepin*, nie jest rzeczą dowiedzioną; nie mógł nim bydz podobnie i *Morey*, bo ten znajdował się natenczas z *Fieschim* w pokoju. W śledztwie skazany jest *Boireau*, któremu *Pepin* dał na ten cel jednego swojego konia, a który przejeżdżał się wzdłuż bulwarku z jakąś drugą jeszcze osobą dotąd nie wysledzoną. *Fieschi* zarzuca wiele rzeczonomu *Boireau* w tѣm, jakoby on żądał, a żeby rzucono losy, kto ma wykonać zbrodnię.“ (G. C.)

N i e м с у.

Monachium, dnia 21 Listopada.

Journal de Francfort zawiera następujące wiadomości z Wiednia:

„Zpomiedzy zmian, które, według obiegającej pogłoski, mają zayść pomiędzy wielkimi Urzędnikami Państwa i Dworu, sprawdzi się, podobno jedynie wieść o usunięciu Hrabiego *Rewickiego*, Węgrzyna, Kanclerza Nadwornego.

„Tѣmi dniami ma wysydz urządzenie, pozwalające niższym urzędnikom trudnić się, w godzinach wolnych od obowiązków innѣm zarobkowym zatrudnieniem. Z tych ostatnich wyjęte będą te jedynie, któreby uwłaczały powadze urzędu publicznego. Nowa ta ustawa ma na celu obudzić ducha do związków małżeńskich pomiędzy klasą młodych, niższych urzędników, którzy nader szczupłą płacę biorąc, dla natłoku zdatnych ludzi długo bez posunięcia pozostać muszą, a niemając znikąd innego dochodu, skazani są nadługoletnie bezżeństwo.“ (Dz. P.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 24 Listopada.

W piątek Królowi przedstawiany był Poseł Turcki, *Reszid-Bey*, przez Lорда *Palmerstona*.

— Xiążę *Wellington* pisał do znaczniejszych Członków Uniwersytetu Oxfordskiego radząc, zbliżyć się do

зяться съ общественнымъ мнѣніемъ и сдѣлать диссидентамъ нѣкоторое облегченіе.

— Графъ *Матушевизъ*, коего вещи и экипажи при перевозѣ изъ Англій въ Неаполь потонули, имѣлъ предосторожность, застраховать оныя, а потому не большой понесеть убытокъ.

— Полковникъ *Фоксъ*, Секретарь Генераль-Фельдцейхмейстера, который съ другими знатными офицерами, былъ на маневрахъ въ Пруссіи, Польшѣ и Богеміи, сюда возвратился.

27-го Ноября.

Принцесса *Викторія* столько уже здорова, что во время хорошей погоды, часто проѣзживается.

— Францъ *Георгъ Молине* сынъ Графа *Сафтона* отправился отсюда въ Франкфуртъ, въ должность Секретаря Посольства.

— Ежедневно ожидаютъ въ Лондонъ Графа *Орлова*, который прѣдетъ съ особенными порученіями.

— Нагруженный купеческій корабль *Сиръ Карлъ Малькольмъ*, поднимающій 836 тоннъ груза, съ 45 человекъ 90-го полка, отплылъ изъ Корка въ Цейлонъ, а два другіе корабля съ 91-мъ полкомъ на островъ Св. Елены.

— Посланикъ Французскій и Повѣренный въ Американскихъ дѣлахъ вчера занимались въ Торговомъ Департаментѣ.

— *Sun* не вѣритъ, что бы Королева *Донна-Марія*, издала повелѣніе Португальскимъ войскамъ возвратиться изъ Испаніи.

— *Morning-Herald*, полагаясь на письмо изъ Афинъ отъ 26-го Октября, утверждаетъ, что Лондонская Конференція о Греческихъ дѣлахъ, на предложеніе Баварскаго Короля немедленно соберется.

— По письмамъ изъ Бомбай отъ 15-го Юля, въ Дели будто бы произошелъ кровопролитный бунтъ противу всѣхъ Европейцевъ, дабы не допустить предать суду Набоба Феросипурскаго, умертвившаго Англійскаго Агента *Фрезера*. Набобъ освобожденъ. Англійскій Судья *Г. Кольвинъ* со многими другими Англичанами умерщвлены, и городъ Дели остался во власти Набоба. Письма изъ Дели отъ 1-го Юля не упоминаютъ о сихъ происшествіяхъ, и сіе извѣстіе еще сомнительно. (A.P.S.Z.)

Испанія.

16-го Ноября послѣдовало открытіе засѣданій Испанскихъ Чиновъ, лично Королевою Правительницею. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Мюнхенскій Профессоръ *Грюнтгаузенъ* утверждалъ за нѣсколько времени предъ симъ, что нашельсныя доказательства обитаемости луны. Вся Европа смѣялась надъ Баварскимъ Астрономомъ, но, не смотря на это, онъ остался столь же твердъ въ своемъ мнѣніи, какъ *Кристофъ Колумбъ*, объявившій о существованіи Новаго Свѣта. Въ Германскихъ журналахъ сообщенъ публикѣ результатъ наблюденій Профессора *Грюнтгаузена*, и ученаго товарища его, также Астронома, *Шрѣтера*. Они утверждаютъ: 1) что начиная отъ 55° Южной широты до 65° Сѣверной широты, поверхность луны покрыта прозябеніями; 2) что отъ 50° С. ш. до 47° Ю. ш. луна представляетъ несомнѣнные признаки существованія живыхъ тварей, и наконецъ 3) что признаки эти весьма ясны и что на оной можно различать большія дороги въ разныхъ направленіяхъ, а около экватора сей планеты, даже одно колоссальное зданіе, и что наконецъ, все вмѣстѣ представляетъ видъ обширнаго города, неподалеку отъ коего усматривается строеніе весьма похожее на редутъ съ бастіонами.

— Въ Мюнхенской газетѣ напечатано, полученное на нынѣшней недѣлѣ извѣстіе, что въ двухъ часахъ отъ Афинъ умерщвлено разбойниками цѣлое Греческое семейство. До сихъ поръ еще не нашли преступниковъ, оставившихъ на мѣстѣ преступленія топоры, орудія своего злодѣянства. Въ гористыхъ мѣстахъ нелегко преслѣдовать разбойниковъ. Солдаты, служившіе подъ начальствомъ Генерала *Гордона*, въ Румиліи, разказываютъ, какъ часто такіе Клефты издѣвались надъ ихъ тщетными поисками. Они иногда видѣли разбойниковъ, собравшихся шайками во сто человекъ у подошвы или на вершинѣ горы, и когда преслѣдователи приходили къ мѣсту, на которомъ недавно стояли разбойники, тамъ уже не было и слѣда ихъ. Однако же въ послѣднее время многіе изъ этихъ отчаянныхъ злодѣевъ захвачены и приведены въ оковахъ въ Науплію. (Сѣв. II.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 3 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кап. *Левъ Борооскій*.

opinii powszechniejszey, i dla dyssydentów pewnie zezwolenia uczynić.

— *Hrabia Matuszewicz*, którego sprzęty i pojazdy w przewożeniu z Anglii do Neapolu zatęgły, miał tę przeczność, że je zaasekurował, a tak szkodę nie wielką ponosi.

— Powrócił tu Półkownik *Fox*, Sekretarz Jeneralnego Feldceigmistrza, który z innemi odznaczającemi się oficerami Angielskimi, był na manewrach w Prussiech, Polsce i Czechach.

Dnia 27.

Xiężniczka Victoria tyle już wyzdrowiała, że w czasie łagodniejszego powietrza przejażdżki używa.

— *P. Franciszek Jerzy Molyneux*, syn *Hrabiego Safton*, wyjechał ztąd do Frankfortu, dla sprawowania tam obowiązku Sekretarza Poselstwa.

— Codziennie spodziewamy się w Londynie *Hrabiego Orłowa*, ze szczególnymi poleceniami przybydź mającego.

— Zafraktowany okręt kupiecki, *Sir Karol Malcolm*, 836 beczek ładunku podejmujący, z 450tą ludzi gogo półku z Cork do Cejlonu wypłynął, a dwa inne okręty z 91-ym półkiem do wyspy Św. Heleny.

— Poseł Francuzki i Pełnomocnik Amerykański mieli wczora czynność w wydziale handlowym.

— *Sun* nie chce wierzyć, że *Królowa Donna Marya* wydała rozkaz, ażeby woyska Portugalskie z Hiszpanii powróciły.

— *Morning Herald*, polegając na liście z Aten, pod 26 Października pisanym, utrzymuje, że Konferencya Londyńska o sprawach Greckich, na wniesienie *Króla Bawarskiego*, wkrótce się zgrupadzi.

— Podług listów z Bombay pod 15tym Lipca, w Delhi zayśdła miłośne krwawe powstanie przeciwko wszystkim Europeyzykom, a to, żeby nie dopuścić osądzenia *Naboba Fero-ipsurskiego*, który ajenta angielskiego *Frazera* zamordował. *Nabob* został oswobodzony. Sędzia Angielski, *P. Colvin* z wielą innemi Anglikami wymorzowani, i miasto Delhi w posiadaniu *Naboba* zostaje. *Gazety z Delhi* pod 1szym Lipca, nie wzmiankują o tych wypadkach, i wiadomość ta wątpliwości jeszcze podlega. (A.P.S.Z.)

Hiszpania.

Dnia 16go Listopada nastąpiło otwarcie posiedzenia Stanów Hiszpańskich, które *Królowa*, *Rejentka*, osobiście zagaiła. (A.P.S.Z.)

Rozmaite Wiadomości.

Professor w Monachium *Gruithausen*, utrzymywał przed niejakim czasem, że wynalazł jasne dowody, że *Xiężyc* jest zamieszkaną. Cała Europa śmiała się z *Bawarskiego Astronoma*, lecz pomimo to, on pozostał nieugiętym w swém zdaniu, równie jak *Krzyżstof Kolumb*, który zapowiedział bytność Nowego Świata. W Dziennikach Niemieckich wydrukowany jest wypadek postrzeżeń *professora Gruithausena* i uczzonego jego towarzysza, również *Astrónoma Schretera*. Utrzymują oni: 1) że zaczynając od 55° szer. połud. do 65° szer. półn., powierzchnia *Xiężycy* pokryta jest roślinami. 2) że od 50° szer. półn. do 47° szer. połud., *Xiężyc* wystawia niewątpliwe oznaki istnienia żywych stworzeń, i nakoniec 3) że te oznaki bardzo są jawne, i że na nim dostrzegać można wielkie drogi w różnych kierunkach, a około równika tey planety, jedną nawet kolosalną budowę, i że naostatek, wszystkie razem wystawują widok obszernego miasta, w bliskości którego widzieć się daje budowa, bardzo podobna do reduty z bastyonami.

— W gazecie monachijskiej wydrukowano otrzymaną w tym tygodniu wiadomość, że o dwie godziny drogi od Aten zamordowana została przez rozbojników cała familia Grecka. Dotąd jeszcze nie wynaleziono zbrodniarzy, którzy na miejscu zbrodni zostawili topory, narzędzia swego złoczynstwa. — W górzystych miejscach nie łatwo jest ścigać rozbojników. *Żołnierze*, którzy służyli pod dowództwem *Jenerała Gordona* w *Rumelii*, opowiadają, jak często tacy *Kleflowie* naigrawali się z daremnych ich poszukiwań. Widzieli czasem rozbojników, zebranych w kupy ze stu ludzi, u posady lub na wierzchołku góry, a kiedy ścigający zbliżali się do miejsca, na którym nie dawno stali rozbojnicy, śladu już tam ich nie zostało. W ostatnim jednakże czasie, wielu z tych zdesperowanych złoczynców pojmano i okutych przyprowadzono do *Nauplii*. (P. P.)